

RADNA VERZIJA

ZAKON O MEĐUNARODNOJ ŠPEDICIJI/OTPREMNIŠTVU BIH

I-OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovim zakonom se uređuje organizacija i položaj špeditera/otpremnik koji osigurava pružanje stručnih usluga i pomoći fizičkim i pravnim osobama u ostvarivanju i zaštiti njihovih prava, obaveza i pravnih interesa u špeditersko/otpremničkom poslovanju.

Član 2.

Špediterstvo/otpremništvo je nezavisna profesionalna djelatnost koja se organizira i funkcionira u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu zakona.

Špediterska/otpremnička djelatnost ostvaruje se posebno:

1. Nezavisnim vršenjem usluga pravne pomoći;
2. Pravom stranke - klijenata na slobodan izbor špeditera/otpremnik operatera i špeditera/otpremnik;
3. Organiziranjem špeditera/otpremnik operatera i špeditera/otpremnik u Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH kao nezavisnu i samoupravnu organizaciju sa obaveznim članstvom;
4. Donošenjem Statuta kojim se regulira rad Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik operatera i špeditera/otpremnik BiH i njenih organa;
5. Donošenjem Kodeksa poslovne etike članova Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik operatera i špeditera/otpremnik BiH;
6. Odlučivanjem o pravu na obavljanje špediterske/otpremničke djelatnosti, privremenoj zabrani i prestanku obavljanja djelatnosti;
7. Odlučivanjem o oblicima suradnje sa FIATA asocijacijom, međudržavnim i međunarodnim udruženjima iste djelatnosti; i
8. Odlučivanjem o oblicima suradnje sa drugim vrstama međudržavnih i međunarodnih institucija, organizacija i udruženja.

Član 3.

Špediterska/otpremnička djelatnost, između ostalog, obuhvata:

1. Davanje pravnih savjeta;
2. Pomoć u sklapanju kupoprodajnih ugovora kao i međunarodnih kupoprodajnih ugovora;
3. Odabir najpovoljnijega prijevoznog puta, sredstva i načina prijevoza;
4. Obavljanje tarifnih poslova, izračunavanje cijena prijevoza;
5. Pribavljanje prijevoznih sredstava (kamiona, vagona, kontejnera i drugo);
6. Obavljanje poslova za osiguranje i reosiguranje robe u prijevozu;
7. Ispostavljanje i popunjavanje prijevoznih isprava i skladišnica;
8. Izdavanje i popunjavanje isprava FIATA;

9. Popunjavanje carinskih deklaracija i postupke pri carinjenju i ostalih carinskih formalnosti pri uvozu, izvozu i provožu;
10. Organiziranje kontrole kakvoće i količine robe, uzimanje uzoraka i obavljanje drugih posebnih poslova;
11. Srodne poslove;
12. Sastavljanje različitih podnesaka (zahtjevi, predstavke, molbe, žalbe i dr);
13. Sastavljanje raznih isprava (međunarodni predugovori, ugovori, i dr);
14. Zastupanje stranaka u svim otpremničkim, transportnim poslovima vezanim za promet roba i usluga za privredne međunarodne i domaće osobe kao i fizičke osobe, državnim organima;
15. Pružanje i drugih oblika pravne pomoći i usluga fizičkim i pravnim osobama kako bi se zaštitili njihova prava i interesi.

Špeditersku/otpremičku djelatnost, kao profesionalnu djelatnost, vrše špediteri/otpremnici u sklopu špeditera/otpremnika operatera u vidu zanimanja: tarifer; špediterski/otpremički carinski deklarant; špediter/otpremnik zbirnog prometa; transportni agent; pomorski agent; špediter/otpremnik; špediter/otpremnik carinski otpremnik; špediter/otpremnik carinski posrednik; špediter/otpremnik brodova; špediter/otpremnik za osiguranje; špediter/otpremnik uvoza; špediter/otpremnik izvoza; sajamski špediter/otpremnik; špediter/otpremnik za posebne poslove – u daljem tekstu špediter/otpremnik.

Član 4.

Špediter/otpremnik operater ne smije obavljati djelatnosti koje su nespojive s ugledom i neovisnošću špediterske/otpremnike djelatnosti.

Član 5.

Špediteri/otpremnici operateri i špediteri/otpremnici su dužni da pružaju svoje usluge savjesno i stručno, u skladu sa ustavom, zakonom i drugim propisima, kao i Statutom i drugim općim aktima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH, te Kodeksa poslovne etike članova Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika operatera BiH.

U pravilu, špediteri/otpremnici operateri i špediteri/otpremnici su obavezani čuvati kao poslovnu tajnu sve što mu je stranka povjerila, izuzev ako je špediter/otpremnik operater oslobođen ove obaveze na osnovu izričitog ili prešutnog odobrenja stranke, pod kojim se, između ostalog, podrazumijevaju slučajevi i kad je stranka pokrenula disciplinski postupak protiv špeditera/otpremnika operatera ili špeditera/otpremnika, kada je to nužno radi odbrane špeditera/otpremnika operatera i špeditera/otpremnika u krivičnom postupku koji je protiv njega pokrenut, kada špediter/otpremnik operater i špediter/otpremnik posumnja da predstoji izvršenje težeg krivičnog djela i kada špediter/otpremnik operater i špediter/otpremnik pokrene parnicu radi namirenja troškova i izdataka koje mu stranka duguje.

Špediteri/otpremnici operateri i špediter/otpremnik poslovnu tajnu iz stava 1. ovog člana dužni su čuvati i druge osobe koje rade ili su radile kod špeditera/otpremnika operatera, kao i ovlašteni podšpediteri/otpremnici operateri.

Član 6.

Špediter/otpremnik operater je nezavisan u svom radu.

Špediter/otpremnik operater ima pravo i dužnost da, u okviru zakona i u okviru ovlaštenja dobivenih od stranke, poduzima sve radnje u svim pravnim poslovima koje su po njegovoj ocjeni u interesu stranke kojoj pruža špeditersko-otpremničke usluge.

Član 7.

Svaka stranka ima pravo slobodnog izbora špediter/otpremnik operater i špediter/otpremnik koji je ovlašten da obavlja špeditersko/otpremničku djelatnost u Bosni i Hercegovini u skladu sa ovim zakonom.

Špediter/otpremnik operater upisan u Registar špeditera/otpremnika operatera BiH ima pravo zastupati sve fizičke i pravne osobe pred upravnim organima i svim ostalim organizacijama u BiH.

Špediter/otpremnik upisuje se u Imenik Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH.

Član 8.

Vršenje špeditersko/otpremničke djelatnosti, pod uvjetima utvrđenim ovim zakonom, vršiti će špediteri/otpremnici operateri sa svojim stručno osposobljenim djelatnicima (špediter/otpremnik), osim ako drugim zakonima nije drugačije određeno.

II - ORGANIZACIJA MEĐUNARODNIH ŠPEDITERA – OTRPEMNIKA OPERATERA

Član 9.

Špediter/otpremnik operater čije se sjedište društva nalaze na teritoriji BiH obavezno se organizira u Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnika BiH, kao neovisnu samoupravnu organizaciju špeditera/otpremnika operatera, određenu ovim zakonom.

Član 10.

Ovim zakonom se osniva Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnika BiH koje djeluje u sklopu Vanjsko/spoljno trgovinske Komore BiH.

Špediteri/otpremnici operateri se obavezno udružuju u organizaciju Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnika BiH .

Član 11.

Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnika BiH predstavlja i zastupa špeditere/otpremnike operatere i špeditere/otpremnike i obavlja slijedeće zadatke:

1. razvija i unapređuje špeditersku/otpremničku djelatnost,
2. obezbjeđuje profesionalnu samostalnost špeditera/otpremnika,
3. donosi odluke u vezi sa stjecanjem prava na bavljenje špeditersko/otpremničke djelatnosti,
4. pokreće disciplinski postupak i utvrđuje disciplinsku odgovornost za povrede pravila profesionalnog ponašanja,
5. štiti prava i interese špeditera/otpremnika,

6. organizira i obezbjeđuje stručno usavršavanje špeditera/otpremnik i nadgleda njihovu obuku,
7. surađuje sa zakonodavnom i izvršnom vlašću u cijeloj Bosni i Hercegovini,
8. posreduje (medijacija) između špeditera/otpremnik i njihovih stranaka,
9. surađuje sa državnim i međunarodnim organizacijama, institucijama i udruženjima, i
10. surađuje sa asocijacijama stranih država, regionalnim asocijacijama i međunarodnim udruženjima.

Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH predstavlja i zastupa sve špeditere/otpremnik sa teritorije Bosne i Hercegovine pred državnim i entitetskim tijelima i institucijama, a organi Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH obavljaju sve one aktivnosti koje ovim zakonom nisu određene kao aktivnosti Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Sjedište Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH je u Sarajevu.

Član 12.

Organi Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH su:

1. Skupština Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH,
2. Odbor Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH,
3. Predsjednik i Potpredsjednici,
4. disciplinski sud,
5. disciplinska komisija,
6. Komisija za ispite iz člana 18. stava 1 , tačke 7. ovog zakona i
7. drugi organi utvrđeni Statutom Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Mandat organa Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH traje 4 godine.

Mandat Predsjednika i Potpredsjednika Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH se ne može povjeriti istoj osobi drugi put u kontinuitetu, ali Potpredsjednik i Potpredsjednici nakon isteka njegovog mandata mogu biti biran na mjesto druge funkcije u organima Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Skupština Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH donosi Statut, Kodeksa poslovne etike članova Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik operatera u BiH i Disciplinski pravilnik.

Član 13.

Skupštinu Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH sačinjavaju po jedan delegati svih špeditera/otpremnik operatera.

Skupština može biti izborna, redovna i vanredna.

Redovna skupština održava se jedanput godišnje. Izborna skupština se održava svake četiri godine i na njoj se biraju Predsjednik i Potpredsjednici Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH, članovi Odbora Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH, članovi disciplinskog suda, članovi disciplinske komisije, članovi Komisije za ispite.

Vanredna skupština se održava po potrebi i saziva je Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH ili jedna trećina delegata Skupštine. Za rad i odlučivanje Skupštine potrebno je da bude prisutno više od _____ delegata. Ukoliko ova većina ne postoji, početak zasjedanja Skupštine se odgađa za jedan sat, kada Skupština može raditi i odlučivati, ukoliko je prisutno više od jedne _____ delegata.

Odluke Skupštine se smatraju usvojenim, ukoliko je za njih glasalo više od polovine prisutnih delegata.

Kada Skupština odlučuje i usvaja Statut i Kodeks odluka se smatra usvojenom ukoliko za nju glasa više od polovine delegata.

Ukoliko se zbog nepostojanja kvalifikovane većine delegata u Skupštini ovi akti ne bi mogli usvojiti, Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH donosi privremene akte. Odluka se smatra usvojenom ukoliko je za nju glasala većina članova Odbora Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH. Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH je dužan da najkasnije u roku od šest mjeseci od donošenja privremenih akata da sazove Skupštinu i predloži Skupštini njihovo usvajanje. Privremena akta ostaju na snazi do usvajanja stalnih akata od strane Skupštine.

Opći akti Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH objavljuju se u Službenim glasniku BiH.

Član 14.

Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH zastupa i predstavlja njen predsjednik.

Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH sastoji se od 12 članova. Predsjednik Skupštine Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH na osnovu svoje funkcije i član Odbora Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH. Delegiranje i biranje članova Odbora Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH vrši se na taj način da bude zastupljena nacionalna pripadnost sva tri konstitutivna naroda BiH kao i regionalna pripadnost.

Bliže odredbe o nadležnostima, sazivanju, organizaciji i radu Skupštine, Odbora i predsjednika utvrđuju se Statutom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Disciplinski pravilnik detaljnije definiira rad i nadležnosti disciplinskog suda i disciplinske komisije uključujući propise koji reguliraju pokretanje disciplinskog postupka protiv špeditera/otpremnikar operatera i špeditera/otpremnikar, vođenje ovih postupaka, utvrđivanje njihove disciplinske odgovornosti i izvršavanje izrečenih disciplinskih mjera.

Član 15

Kodeksom poslovne etike članova Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar operatera u BiH polazeći od temeljnih vrijednosti društva, uređuju se ukupna načelna pravila koja su za špeditere/otpremnikar operatere i špeditere/otpremnikar opće obavezna pri obavljanju špeditersko/otpremničke djelatnosti. Kodeksom poslovne etike članova Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH uređuju se, između ostalih, reguliraju se slijedeća pitanja:

1. opće, profesionalne i osnovne dužnosti i to:
 - a) savjesnost,
 - b) čuvanje neovisnosti,
 - c) diskrecija i službena tajna,
 - d) zabrana zastupanja gdje postoji sukob interesa,
 - e) rukovanje sa tuđim imovinskim vrijednostima.
2. Posebne dužnosti profesije u vezi sa javnim informiranjem.
3. Posebne dužnosti profesije:
 - a) u vezi sa primanjem, i završavanjem naloga stranke, i
 - b) kod savjetovanja stranaka sa malim prihodima.
4. Posebne dužnosti profesije prema državnim organima i tijelima kao što su:

- a) profesionalno ponašanje pred državnim organima,
 - b) dužnosti kod upotrebe na uvid prepuštenih spisa, kao i iz toga stečenog znanja, i
 - c) dužnosti kod dostave spisa.
5. Posebne dužnosti profesije u odnosu na držanje novčanih sredstava klijenta i računovodstvo u vezi s tim, ugovaranje i obračun špeditersko - otpremničkih usluga i njihovoj naplati.
 6. Posebne dužnosti profesije prema Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik operatera u BiH, profesionalnom ponašanju prema drugim članovima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik operatera u BiH, dužnosti kod profesionalne suradnje, dužnosti u vezi obrazovanja i zapošljavanja špeditera/otpremnik.
 7. Posebne dužnosti profesije u međunarodnom pravnom prometu.

Član 16.

Ministarstvo vanjskih poslova i ekonomskih odnosa sa inostranstvo i Vanjsko/spoljno trgovinska komora BiH prati rad špeditersko/otpremničke djelatnosti i Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik operatera u BiH sa stanovišta provođenja ovog zakona i predlažu mjere za unapređenje špeditersko/otpremničke djelatnosti.

U ostvarivanju funkcije iz stava 1. ovog člana Ministarstvo vanjskih poslova i ekonomskih odnosa sa inostranstvom i Vanjsko/spoljno trgovinska komora BiH može da zahtjeva odgovarajuće izvještaje i podatke od Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH, vodeći računa o neovisnosti špeditersko/otpremničkog poslovanja.

III - UVJETI ZA VRŠENJE ŠPEDITERSKO/OTPREMNIČKE DJELATNOSTI

Član 17.

Pravo na upis u registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH ima pravna osoba koja, ukoliko nije drugačije određeno zakonom, ispunjava uvjete predviđene u članu 5. 6. 7. 8. i 9. Pravilnika o uvjetima i postupku izdavanja licenci za obavljanje međunarodne špedicije/otpremištva u Bosni i Hercegovini.

Član 18.

Pravo na obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti stiče se momentom upisa u Registar špeditera/otpremnik operatera i Imenika špediter/otpremnik koji se vode kod Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH. Registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH i Imenik špediter/otpremnik su javne knjige, a nijedan državni ili drugi organ ne može dati odobrenje za obavljanje poslova iz člana 3. ovog zakona bilo kao osnovno ili kao dopunsko zanimanje, osim ako drugačije nije određeno zakonom.

Nikome, tko ispunjava zakonske uvjete za obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti se ne može uskratiti pravo upisa u Registar špeditera/otpremnik operatera i Imenik špeditera/otpremnik zbog njegove nacionalne, etničke, vjerske, političke ili spolne pripadnosti.

Zahtjev za upis u Registar špeditera/otpremnik i Imenik špeditera/otpremnik podnosi se Udruženju međunarodnih špeditera/otpremnik BiH, u roku od 30 dana od podnesenog zahtjeva, utvrđuje se da li postoje zakonom propisani uvjeti za upis i donosi rješenje o upisu u Registar špeditera/otpremnik i Imenik špeditera/otpremnik kojeg vodi

organ Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH. Ukoliko Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH rješenjem odbije zahtjev za upis, protiv tog rješenja podnosilac zahtjeva može u roku od 15 dana izjaviti žalbu Udruženju međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Rješenje o upisu iz stava 3. ovog člana Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH dostavlja odmah:

1. Operateru špediteru/otpremniku,
2. Upravi za indirektno – neizravno oporezivanje,
3. Registracijskom sudu pravnog subjekta.

Ukoliko se utvrdi da nisu ispunjeni uvjeti, odbiti će se zahtjev za upis u Registar špeditera/otpremnikar operatera i Imenik špeditera/otpremnikar.

Protiv konačnog rješenja Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH donesenog po zahtjevu za upis u Registar špeditera/otpremnikar operatera i Imenikar špeditera/otpremnikar dozvoljena je tužba u upravnom sporu koja se podnosi sudu BiH.

IV - PRAVA I DUŽNOSTI ŠPEDITERA/OTPREMNIKA OPERATERA

1. Prava i dužnosti špeditera/otpremnikar operatera u zastupanju stranke

Član 19.

Sve oblike špeditersko/otpremničke djelatnosti određene članom 3. ovog zakona mogu pružati samo špediteri/otpremnicar operateri, ako zakonom nije drugačije određeno.

Član 20.

U zastupanju stranke špeditera/otpremnikar operatera može zamijeniti špediter/otpremnik operater, a uz uvjete predviđene zakonom, osim ako se stranka izričito tome protivi.

Špediter/otpremnik operater sam određuje zamjenu u vrijeme svoje odsutnosti.

Član 21.

Špediter/otpremnik operater samostalno odlučuje da li će prihvatiti ponudu stranke za pružanje špeditersko/otpremničkih usluga.

Špediter/otpremnik operater će odbiti zastupanje:

1. Ukoliko bi svojim svjesnim radnjama počinio carinski ili drugi prekršaj;
2. Ukoliko bi svojim radnjama doprinio nanošenju ili poticanju krivičnog djela;
3. Ukoliko se radi o stranci koja je svojim poslovanjem poznata kao prekršilac zakona ili neuredan platiša;
4. Ukoliko ima saznanja da stranka ne ispunjava zakonom predviđene obaveze u svakom smislu;
5. Ukoliko je svjestan da ne može udovoljiti zahtjevima stranke.

U slučajevima predviđenim tačkama _____ stava 2. ovog člana špediter/otpremnik operater može prihvatiti ponudu za pružanje špeditersko/otpremničkih usluga po pristanku zastupane stranke koja je prethodno u potpunosti informirana o svim bitnim okolnostima slučaja. Takvo zastupanje ne smije biti u suprotnosti sa općim aktima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Špediter/otpremnik operater samo iz razloga predviđenih zakonom ili općim aktima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH može odbiti pružanje špeditersko/otpremnike usluge stranci.

Kodeksom poslovne etike članova Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH mogu se utvrditi i drugi razlozi zbog kojih špediter/otpremnik operater može da odbije pružanje špeditersko/otpremnike usluge stranci.

Član 22.

Špediter/otpremnik operater je dužan otkazati dispoziciju za zastupanje zbog razloga navedenih u članu 21. stav 2. ovog zakona.

Po otkazivanju dispozicije zastupanoj stranci špediter/otpremnik operater je dužan u periodu do 10 dana nastaviti pružati špeditersko/otpremnike usluge ako je potrebno da se od stranke otkloni kakva šteta, osim ako stranka nije imenovala drugog špeditera/otpremnik operatera.

Špediter/otpremnik operater nije dužan postupati u suglasnosti sa odredbama stava 2. ovog člana ako stranka otkáže dispoziciju, ali je špediter/otpremnik operater u momentu otkazivanja dispozicije dužan u pismenoj formi obavijestiti stranku o svim relevantnim rokovima kao i zakazanim terminima u konkretnom predmetu.

Član 23.

Špediter/otpremnik operater je dužan da redovno informira svoje stranke o promjenama u predmetu.

Špediter/otpremnik operater je dužan da stranci, nakon završenog zastupanja, i bez njenog zahtjeva, preda cjelokupni predmetni spis.

Špediter/otpremnik operater nije dužan čuvati spise zastupane stranke.

Član 24.

Špediter/otpremnik operater je dužan na svakom svom podnesku i ispravi, vidljivo označiti da ih je on sačinio (staviti svoj memorandum ili pečat) i lično ih potpisati.

Član 25.

Špediter/otpremnik operater ne može biti pozvan na krivičnu ili materijalnu odgovornost za svoje mišljenje izraženo u pružanju špeditersko/otpremnike usluga u postupku.

Član 26.

O određivanju pritvora odgovornom licu špeditera/otpremnik operatera pravno lice je dužno bez odlaganja obavijestiti Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Član 27.

Pretragu arhive i kancelarije špeditera/otpremnik operatera može odrediti nadležni sud, ako su za to ispunjeni uvjeti predviđeni zakonom kojim je propisan krivični postupak.

Pretraga se može vršiti samo u pogledu pismena i predmeta koji su izričito navedeni u naredbi o pretrazi.

O pretresu se mora obavijestiti Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH i pretraga se ne može obaviti ukoliko joj ne prisustvuje, uredno i blagovremeno obaviješteni, ovlašteni predstavnik Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Pri provođenju pretrage ne smije biti povrijeđena tajnost isprava i predmeta na štetu stranaka.

Dokazi pribavljeni suprotno odredbama ovog člana, ne mogu se upotrijebiti u sudskom postupku protiv špeditera/otpremnikar operatera.

Član 28.

Uvjeti za dozvoljeno reklamiranje špeditera/otpremnikar operatera utvrđuju se Statutom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Član 29.

Špediteri/otpremnici operateri se obavezno osiguravaju od odgovornosti za štetu pricinjenu stranci u toku pružanja špeditersko/otpremnickih usluga. Minimalni iznos osiguranja i vrsta osigurane štete određuju se opštim aktima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH može dogovoriti uvjete osiguranja svojih članova od odgovornosti za štetu koja može nastati u toku obavljanja njihove djelatnosti.

2. Špeditersko - otpremnicke naknade

Član 30.

Minimalna Tarifa o naknadi troškova za rad špeditera/otpremnikar operatera (u daljem tekstu: Tarifa) određuje naknade za rad i troškove nastale vršenjem špeditersko/otpremnicke djelatnosti kao i primjenu i stupanje na snagu ove Tarife.

Skupština Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH predlaže Tarifu koju odobrava Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa nakon konsultacija sa Vanjsko/spoljno trgovinskom komorom BiH. Tarifa se objavljuje u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Špediter/otpremnik operater ima pravo da zahtijeva i da primi naknadu za izvršeni rad i nadoknadu troškova nastalih u vezi sa radom, u skladu sa odredbama Tarife.

Član 31.

Novčana sredstva zastupane stranke špediter/otpremnik operater može koristiti samo u skladu sa upustvima stranke ili uz njeno izričito odobrenje.

Špediteri/otpremnik operateri su obavezni voditi računovodstvo.

Naknadu za pruženu špeditersko/otpremničku uslugu, kao i troškove nastale u postupku, špediter/otpremnik operater može naplatiti iz gotovine koju je zastupana stranka položila kod njega kao depozit, imovine stranke koju zastupa ili iz robe koja je vlasništvo stranke koju zastupa, u skladu sa opštim aktima Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Na novčanim sredstvima koje primi u ime zastupane stranke kao i robom koja predmet usluge, špediter/otpremnik operater ima pravo zaloga radi osiguranja naplate naknade i izdataka za zastupanje.

3. Špeditersko – otpremničke kancelarije

Član 32.

Špediter/otpremnik operater može imati samo jednu špeditersko/otpremničku kancelariju na području BiH, koja je ujedno i sjedište društva.

Špediteri/otpremnik operateri mogu imati više podružnica pod uvjetom da u svakoj podružnici ima barem po jedan špediter/otpremnik sa završenom FIATA školom koji je zaposlen puno radno vrijeme. Podružnica se upisuje u Registar špeditera/otpremnik operatera.

Sjedište špeditera/otpremnik operatera je u mjestu na području registracijskog suda špeditera/otpremnik operatera.

4. Špeditersko - otpremnička društva

Član 33.

Špeditersko/otpremničko društvo kao pravno lice osniva se u skladu sa Zakonom o privrednim društvima kao društvo s ograničenom odgovornošću.

Rad špeditersko/otpremničkog društva nije ograničen na obavljanje samo špeditersko/otpremničke djelatnosti.

Član 34.

Pismenim ugovorom ili odlukom o osnivanju društva moraju biti uređena prava i obaveze članova društva, prava i obaveze ostalih članova društva u slučaju smrti člana ili njegovog istupanja iz društva, kao i prava nasljednika umrlog člana društva.

Član 35.

Niti jedan akt špeditersko/otpremničkog društva ne smije, u principu, dovesti u pitanje nezavisnost špeditera/otpremnik operatera koji pružaju špeditersko/otpremničke usluge.

Član 36.

Za osnivanje špeditersko/otpremničkog društva, osnivači špeditera/otpremnik su dužni pribaviti prethodnu privremenu suglasnost Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH koji ocjenjuju da li je ugovor o osnivanju u skladu sa zakonom, Statutom, Kodeksom i da li ima potrebe za osnivanjem takvog društva. Bez te suglasnosti društvo se ne može upisati u Registar Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH je dužno novoosnovano špeditersko/otpremničko društvo upisati u Registar Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH u daljem roku od osam dana.

Član 37.

Špediter/otpremnik operater ne mogu pružati špeditersko/otpremničke usluge prije nego što bude izvršen upis špeditera/otpremnik operatera u Registar Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Član 38.

Ukoliko nadležni organ Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH utvrdi da aktivnosti špeditera/operatera, ugovori sklopljeni između stranaka i članova ili zaposlenih u društvu ili uvjeti pod kojima špediter/otpremnik operater obavljaju svoju djelatnost, krše odredbe zakona, Statuta Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH, Kodeksa, može rješenjem zabraniti rad špediteru/otpremniku operateru te ga brisati iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Špediter/otpremnik operater brisaće se iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH i ukoliko špediter/otpremnik operater ne izvršava djelatnost u kontinuitetu dužem od šest mjeseci, ukoliko su članu špeditera/otpremnik operatera ili špediterima/otpremnici zaposlenim u društvu izrečene disciplinske mjere uslijed čega postupanje i poslovanje špeditersko/otpremničkog društva ozbiljno šteti ugledu špeditersko/otpremničke djelatnosti.

U postupku za brisanje špeditera/otpremnik operatera iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona i opštih akata Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH, kojima je uređeno izricanje disciplinske mjere brisanja iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Rješenje o zabrani obavljanja špeditersko/otpremničke djelatnosti špediteru/otpremniku operateru ili špediteru/otpremniku je upravni akt protiv koga se može pokrenuti upravni spor. Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH može rješenjem odlučiti da se do pravomoćnosti rješenja iz st 1. ovog člana obustavi rad špeditera/otpremnik operatera ili špeditera/otpremnik, a žalba protiv takvog rješenja ne odgađa njegovo izvršenje.

O donošenju rješenja iz st. 1 i 4. ovog člana Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH je dužna bez odgađanja obavijestiti nadležni registarski sud radi provođenja odgovarajućeg postupka brisanja iz registra pravnih osoba.

Špeditersko/otpremničko društvo prestaje sa radom sa danom brisanja iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH.

Nakon što je špeditersko/otpremničko društvo prestalo da obavlja svoju djelatnost u skladu sa odredbama ovog člana, Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH će preduzeti sve neophodne mjere radi zaštite interesa stranke koju je brisano društvo zastupalo.

Član 39.

Član špeditersko/otpremničkog društva ili zaposleni špediter/otpremnik u društvu brisanom iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH ili Imenika špeditera/otpremnik a kojem nije izrečena disciplinska mjera brisanja iz Registra Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnik BiH može nastaviti obavljati djelatnost špeditera/otpremnik.

Član 40.

Za pruženu špeditersko/otpremničku uslugu strankama špediteri/otpremnic operateri odgovaraju po općim pravilima o odgovornosti.

Član 41.

U odnosu na prava i obaveze zaposlenih kod špeditersko/otpremničkih operatera, koja nisu regulirana ugovorom o radu, primjenjuju se odredbe zakona kojim se regulišu radni odnosi, kao i odredbe kolektivnog ugovora.

Poslove iz stava 1. ovog člana mogu kod špeditera/otpremnik operatera obavljati i osobe koje su sa špediterom/otpremnikom operaterom zaključili ugovor o djelu.

V - PRESTANAK PRAVA NA OBAVLJANJE ŠPEDITERSKO/OTPREMNIČKE DJELATNOSTI I PRIVREMENA ZABRANA VRŠENJA ŠPEDITERSKO/OTPREMNIČKE DJELATNOSTI

Član 42.

Špediteru/otpremniku operateru prestaje pravo na obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti:

1. ako odgovorna osoba ili lice zaposleno kod špeditera/otpremnik operatera izgubi radnu sposobnost, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti odluke kojom je utvrđen gubitak radne sposobnosti;
2. ako osnivač špeditera/otpremnik umre, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom smrti osnivača, izuzev ako u roku od mjesec dana nije pokrenuta ostavinska rasprava;
3. ako odgovorna osoba i lica zaposlena kod špeditera/otpremnik operatera postane trajno zdravstveno nesposoban za obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti odluke nadležne zdravstvene ustanove kojom se utvrđuje ili konstatuje zdravstvena nesposobnost;
4. ako mu je izrečena mjera zabrane obavljanja špeditersko/otpremničke djelatnosti, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti odluke suda ili drugog nadležnog organa;
5. ako je na osnovu izrečene disciplinske mjere izgubio pravo na obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti odluke kojom je izrečena disciplinska mjera;
6. ako izjavi da više neće obavljati špeditersko/otpremničku djelatnost, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti odluke o brisanju;

7. ako duže od šest mjeseci bez opravdanog razloga ne obavlja špeditersko/otpremničku djelatnost, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom u koji se utvrdi da je prestao obavljati djelatnost špeditera/otpremnika;
8. ako je osuđen na bez uslovnu kaznu zatvora u trajanju od šest mjeseci ili duže, u kojem slučaju će se brisanje izvršiti sa danom pravosnažnosti osuđujuće presude.

Član 43.

Špediteru/otpremniku operateru se može privremeno zabraniti vršenje špeditersko/otpremničke djelatnosti ako je protiv njegovih zaposlenika pokrenut krivični postupak za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje špeditersko/otpremničke djelatnosti; ako je protiv njega pokrenut disciplinski postupak za težu povredu dužnosti; ako se krivični, odnosno disciplinski postupak protiv njega ne može uspješno provesti bez privremene zabrane vršenja njegove djelatnosti; ako je u vršenju špeditersko/otpremničke djelatnosti više od tri puta, odnosno dva puta u kontinuitetu, izvršena povreda dužnosti ili ugleda Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH, bez obzira na težinu pojedinačne povrede.

Rješenjem o privremenoj zabrani, utvrđuje se tačan vremenski period tokom kojeg će špediteru/otpremniku operateru biti zabranjeno da obavlja špeditersko/otpremničke djelatnosti.

Član 44.

O prestanku prava na obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti odluku donosi disciplinski sud Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH, a verifikuje je Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH na isti način i po istom postupku kao i prilikom upisa u Registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH.

Ukoliko disciplinski sud Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH ne donese odluku iz stava 1. ovog člana iako je upoznat sa nastupanjem nekog od uvjeta za prestanak prava na obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti, Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH je ovlašten da neposredno donese rješenje o prestanku vršenja špeditersko/otpremničke djelatnosti i brisanju iz Registra Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH.

O privremenoj zabrani vršenja špeditersko/otpremničke djelatnosti odlučuje organ određen Statutom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH, protiv koje je se može uložiti žalba u roku od 15 dana od primitka prvostepenog rješenja.

Protiv konačnog rješenja Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH donesenog po odredbama ovog člana može se uložiti tužba u upravnom sporu kod suda BiH.

Nakon donošenja rješenja o prestanku prava na obavljanje špeditersko/otpremničke djelatnosti ili privremenoj zabrani vršenja špeditersko/otpremničke djelatnosti Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH će preduzeti sve neophodne mjere radi zaštite interesa stranke koja je zastupana po tom špediteru/otpremniku operateru.

Član 45.

Organ koji je protiv špeditera/otpremnika operatera ili špeditera/otpremnika:

- 1) pokrenuo krivični ili prekršajni postupak, ili

- 2) utvrdio gubitak radne ili poslovne sposobnosti,
- 3) utvrdio gubitak opšte zdravstvene sposobnosti,

dužan je u roku od osam dana o tome obavijestiti Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

VI DISCIPLINSKA ODGOVORNOST ŠPEDITERA – OTPREMNIKA OPERATERA I ŠPEDITERA - OTPREMNIKA

Član 46.

Špediteri/otpremnikar operateri, kao i špediteri/otpremnikar individualno su odgovorni za savjesno vršenje svoje djelatnosti i čuvanje ugleda špeditera/otpremnikar.

Povredom obaveze smatrat će se svako ponašanje suprotno obavezama utvrđenim ovim zakonom i opštim aktima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Član 47.

Statutom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH utvrđuju se teže i lakše povrede dužnosti špeditera/otpremnikar operatera i špeditera/otpremnikar u izvršavanju njihove djelatnosti i čuvanju ugleda profesije, kao i vrste disciplinskih mjera.

Statutom i Disciplinskim pravilnikom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH određuju se organi koji će pokretati i voditi disciplinski postupak i način vođenja tog postupka.

Članove disciplinskih organa Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH imenuje Skupština Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Član disciplinskog organa može biti samo član Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH sa najmanje deset godina radnog iskustva u oblasti špediterstva/otpremništva.

Svako ima pravo pokrenuti disciplinski postupak protiv špeditera/otpremnikar operatera ili špeditera/otpremnikar podnošenjem prijave disciplinskoj komisiji Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Disciplinska komisija, nakon što ocjeni da prijava ukazuje na povredu disciplinske odgovornosti, podiže optužnicu.

Disciplinska sud pokreću postupak za utvrđivanje disciplinske odgovornosti špeditera/otpremnikar operatera ili špeditera/otpremnikar zaprimanjem optužnice.

Disciplinski postupak protiv špeditera/otpremnikar operatera ili špeditera/otpremnikar utvrđen opštim aktima Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH će uključivati pravo da se bude obaviješten o činjeničnom i pravnom sadržaju optužnog akta, pravo na pravičan postupak, pravo na prisustvovanje bilo kojem ročištu, pravo da se brani protiv optužbi sa pravnim zastupnikom po izboru, pravo na pokretanje postupka preispitivanja

odluke disciplinske komisije organa Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH pred nadležnim sudom.

Disciplinski postupak mora biti pravičan i transparentan, a pri izricanju disciplinske mjere mora biti uvažen princip proporcionalnosti.

Prilikom izricanja disciplinskih mjera za disciplinski prekršaj, disciplinski organi uzimaju u obzir sljedeće:

1. težinu izvršenog disciplinskog prekršaja i njegove posljedice;
2. stepen odgovornosti;
3. okolnosti pod kojima je izvršen disciplinski prekršaj;
4. prethodni rad i ponašanje prekršioca;
5. bilo koju drugu okolnost koja može uticati na težinu i vrstu disciplinskih mjera; i
6. da se disciplinske mjere brisanja iz Registra Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH i Imenika špeditera/otpremnikar izriču za teže disciplinske prekršaje ako težina tog prekršaja jasno upućuje da je prekršilac nepodoban da vrši špeditersko/otpremničku djelatnost.

Član 48.

Pod težom povredom dužnosti urednog obavljanja djelatnosti i čuvanja ugleda Špeditersko/otpremničke djelatnosti smatra se svako teže narušavanje dužnosti, ugleda i Kodeksa, a naročito:

1. očigledno nesavjesno obavljanje djelatnosti špeditera/otpremnikar,
2. bavljenje poslovima koji su nespojivi sa ugledom i nezavisnošću špeditera/otpremnikar,
3. povreda dužnosti čuvanja poslovne tajne, i
4. zahtijevanje naknade manje od propisane Tarifom.

Lakše povrede dužnosti urednog izvršavanja djelatnosti i čuvanja ugleda špeditersko/otpremničke djelatnosti su sve povrede koje u sebi ne sadrže elemente teže povrede urednog obavljanja djelatnosti i čuvanja ugleda špeditersko/otpremničke djelatnosti.

Član 49.

U postupku za utvrđivanje odgovornosti za povredu špeditersko/otpremničke dužnosti, špediteru/otpremniku operateru ili špediteru/otpremniku mogu se izreći disciplinske mjere:

1. Za lakše povrede dužnosti:

- a) opomena,
- b) javna opomena,
- c) novčana kazna, koja ne može preći 2.000,00 KM za špeditere/otpremnikar operatere i 1.000,00 KM za špeditere/otpremnikar.

2. Za teže povrede dužnosti:

- a) novčana kazna, koja ne može preći 10.000,00 KM za špeditere/otpremnikar operatere i 5.000,00 KM za špeditere/otpremnikar;
- b) zabrana obavljanja špeditersko/otpremničke djelatnosti špediteru/otpremniku operateru ili špediteru/operateru u trajanju od šest mjeseci do pet godina, i

c) brisanje iz Registra Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH ili Imenika špeditera/otpremnikar u vremenu trajanja zabrane obavljanja špeditersko/otpremničke djelatnosti.

Član 50.

Prvostepeni disciplinski postupak provodi se pred disciplinskim komisijom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH.

Protiv prvostepenog rješenja o utvrđivanju disciplinske odgovornosti može se uložiti žalba disciplinskom sudu Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH u roku od 15 dana od primitka pismenog opravka odluke.

Protiv konačnog rješenja disciplinskog suda Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH kojim je špediteru/otpremniku operateru ili špediteru/otpremniku izrečena disciplinska mjera može se pokrenuti upravni spor pred sudom BiH.

Član 51.

Pravomoćna odluka nadležnog disciplinskog organa kojom je izrečena novčana kazna ima snagu izvršne isprave, a Statutom Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnikar BiH se uređuje način njenog izvršenja.

Član 52.

Pokretanje disciplinskog postupka zbog povrede dužnosti i ugleda špeditera/otpremnikar operatera ili špeditera/otpremnikar ne može se preduzeti kad protekne:

- 1) dvije godine od izvršenja lakše povrede dužnosti, i
- 2) četiri godine od izvršenja teže povrede dužnosti.

Ako povreda ima obilježje krivičnog djela zastarjelost pokretanja disciplinskog postupka izjednačena je sa zastarijevanjem pokretanja krivičnog postupka prema važećem Krivičnom zakonu.

Član 53.

Zastarjelost izvršenja disciplinskih mjera nastupa po isteku dvije godine od dana pravomoćnosti odluke kojom je disciplinska mjera izrečena.

Član 54.

Zastarjelost se prekida svakom radnjom koja se preduzima radi pokretanja disciplinskog postupka ili postupka izvršenja disciplinske mjere.

Sa svakim prekidom zastarijevanje počinje ponovo da teče, ali zastarjelost nastaje u svakom slučaju kad protekne dva put onoliko vremena koliko je ovim zakonom određeno za zastarjelost pokretanja disciplinskog postupka, odnosno izvršenja disciplinske mjere.

VII - FINANSIRANJE UDRUŽENJA MEĐUNARDONIH ŠPEDITERA/OTPREMNIKA BIH

Član 55.

Udruženje međunarodnih špeditera/otpremnika BiH financiraju isključivo iz vlastitih sredstava i to:

1. redovnog članskog doprinosa,
2. naknade za upis u Registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH i Imenika špeditera/otpremnika,
3. drugih izvora, kao što su novčane kazne, doprinosi, donacije, školarine i slično.

Sredstva koja obezbijede državni organi i institucije ne mogu se koristiti za financiranje udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH ukoliko bi korištenje ovih sredstva na bilo koji način moglo ugroziti princip nezavisnosti špeditersko/otpremničke djelatnosti.

Član 56.

Odbor Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH određuje visinu naknade za upis u Registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH i Imenika špeditera/otpremnika, kao i članarine koja je potrebna za financiranje Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH.

Član 57.

Sredstva potrebna za financiranje rada Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH utvrđuju se godišnjim budžetom. Naknada za upis uplaćuje se direktno na račun Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH.

VIII - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 58.

Špediteri/otpremnici operateri i špediteri/otpremnici kojima je priznato pravo obavljanja djelatnosti na osnovu upisa entitetskih organa na dan stupanja na snagu ovog zakona, izjednačavaju se u pravu na vršenje špeditersko/otpremničke djelatnosti sa osobama koje su upisane u Registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH po odredbama ovog zakona.

Član 59.

U roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona održati će se konstituirajuća sjednica Skupštine Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnika BiH, na kojoj će se izvršiti izmjene i dopune Statuta te imenovati potrebne organe.

Član 60.

Sačinit će se završni bilans i raspodjela sredstava od članarine Vanjsko/spoljno trgovinske komore, u koji će ući ukupan iznos dospjelih a nenaplaćenih obaveza po osnovu članarine. Posebno će se utvrditi stanje postojećih, neisplaćenih obaveza špeditera/otpremnik operatera i špeditera/otpremnik.

Član 61.

Špediteri/otpremnik operateri i špediteri/otpremnik koji su se bavili špeditersko/otpremničkom djelatnošću po entiteskim zakonima do dana stupanja na snagu ovog zakona, upisuju se u Registar Udruženja međunarodnih špeditera/otpremnik BiH bez ponovne prijave u roku od tri mjeseca od dana objave ovog zakona u Službenom glasniku BiH.

Član 62.

U skladu sa ENTITETSKI PRIPSISI (navesti propis) priznati će se „uslovno“ ispit za međunarodnog špeditera/otpremnik položen po ranijim propisima i takva osoba ima pravo upisa u Imenik špeditera/otpremnik ukoliko ispunjavaju uvjete navedene u članovima _____ ovog zakona.

Svi špediteri/otpremnik koji žele da budu upisani u Imenik špeditera/otpremnik moraju u roku od jedne godine dana od objave ovog zakona edukovati se po FIATA sistemu školovanja, u protivnom gube taj status.

Član 63.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH".